

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.

0030 OSLO

BARN	ESTILLINGSDEP.
	321.00
	4/9-07
Saksnr:	2007/01773 -088

Oslo, 31. august 2007

Deres ref: 200701773 16.05. 2007.

Vår ref: 1738/ØG

HØRING – FORSLAG OM ENDRINGER I EKTESKAPSLOVEN M.V. – FELLES EKTESKAPSLOV FOR LIKEKJØNNEDE OG ULIKEKJØNNEDE PAR

Adopsjonsforum takker for brev av 16.05. 2007 med høringsnotat om ovennevnte forslag. Foreningen vil begrense sine kommentarer til de sidene ved lovutkastet som berører internasjonal adopsjonsformidling, siden dette er vårt primære interesseområde.

Adopsjonsforum har behandlet saken i vårt landsstyre, og har følgende kommentarer til forslaget:

Adopsjonsforum mener at det i dag ikke er noe reelt grunnlag for å åpne for at likekjønnettede par gis adgang til å søke om internasjonal adopsjon. Dersom dette likevel skulle bli vedtatt i lovs form, vil retten til å søke neppe få noen praktisk betydning.

Det er riktig som det påpekes i 4. avsnitt i høringsnotatets punkt 5.2.3.5, at "ingen av de land Norge samarbeider med i dag godtar søknader fra homofile". Selv om det er grunn til å tro at enkelte opprinnelsesland – som Sør-Afrika – kan være på glid for så vidt gjelder innenlands adopsjon av vanskelig plasserbare barn, er det intet som tyder på at noe land innen overskuelig fremtid vil åpne for plassering av barn hos likekjønnettede par i andre land. Myndigheter og domstoler i barnas opprinnelsesland vil som en hovedregel alltid forsøke å finne et ulikekjønnet ektepar som første valg for barna. Unntaksvis tillater noen land også på visse vilkår at enslige kan adoptere barn, men disse vil normalt prioriteres langt lavere enn par.

Dersom et land skulle åpne døren på gløtt for utenlandske homofile par, er det overveiende sannsynlig at det vil dreie seg om barn som er så store og/eller så skadete at Faglig utvalg for adopsjonssaker i Bufdir ikke vil tillate dem plassert i en norsk familie. I dag er det flere godt kvalifiserte ektepar som likevel opplever avslag på sine søknader om å få adoptere barn med særskilte omsorgsbehov fra dette utvalget.

Nevnte punkt i høringsnotatet avsluttes med følgende avsnitt:

"Dersom det ikke foreligger et opprinnelsesland som ønsker å motta søknaden, vil et forhåndssamtykke etter departementets vurdering ikke kunne utstedes. Dette vil gjelde uansett om søkerne er heterofile eller homofile. Men rent faktisk, slik situasjonen er i dag, vil dette innebære at homofile søkere har ingen eller svært få muligheter til å få adoptere.

Departementet vil foreta en gjennomgang av retningslinjer med tanke på å foreta nødvendige endringer og presiseringer ved innføring av generell adopsjonsadgang.”

Som ovenfor forklart har homofile ingen muligheter for å kunne gjennomføre en internasjonal adopsjon. For enslige er mulighetene nå svært få, men for homofile par er det ingen mulighet. Dersom homofile par gis anledning til å søke om anbefaling som adoptivforeldre for et utenlandsk barn vil dette således dreie seg om en skinnrettighet uten praktisk innhold.

Vi finner ellers formuleringen ”generell adopsjonsadgang” svært uheldig. Det dreier seg vel om en generell rett til å søke om adopsjon, ikke en generell adgang til å adoptere? Heller ikke for heterofile ektepar er det en generell adgang til å adoptere i dag. En rekke regler i Norge og i aktuelle opprinnelsesland gjør at en stor andel av landets ektepar ikke har mulighet for å adoptere et utenlandsk barn.

Etter at Kina stengte helt for enslige adoptanter, er situasjonen den at de norske adopsjonsforeningene i overskuelig fremtid vil ha svært små muligheter for å anbefale adopsjonsland til nye enslige søkere. Vi har full forståelse for at Bufdir og Bufetats regionkontorer i denne situasjonen ber kommunene stille utredningen av nye enslige søkere i bero.

Det ville være et paradoks om man skulle la være å utrede søknader fra enslige som i alle fall har en viss sjanse for å kunne adoptere et barn fra et annet land, og så pålegge landets kommuner å utrede søknader fra homofile par som i dag ikke har noen mulighet for å kunne adoptere fra utlandet.

Vår erfaring er at utredning av søknader fra heterofile par som har et helt realistisk ønske om å adoptere fra utlandet, prioriteres meget lavt i mange kommuner. Ventetiden før det startes utredning av søkerne er i enkelte kommuner over ett år. Konsekvensen av dette er at mange søkerne opplever urimelig lang ventetid på sosialrapport samt tilråding om forhåndssamtykke. Adopsjonsforum har ved flere anledninger bedt departementet fastsette en maksimal behandlingstid for adopsjonssaker i kommunene, slik man har gjort for den statlige behandlingen av disse sakene. Dette har man ikke sett seg i stand til å gjøre, men departementet er vel kjent med problematikken.

Vi kan vanskelig skjønne at et departement som ikke kan sikre tilstrekkelig høy prioritering i barnevernet av en oppgave som er en nødvendig forutsetning for at ektepar skal få anledning til å adoptere – og for at foreldreløse og forlatte barn fra andre land skal få gode familier i Norge – vil være villig til å pålegge de samme hardt pressede barnevernsheter en oppgave som knapt nok vil ha symbolverdi for de det gjelder.

Vi vet at svært mange ektepar som ønsker å adoptere finner det ubehagelig å utsette seg for barnevernets nærgående granskning, men de vet i alle fall at dette er nødvendig onde på veien mot adopsjonsmålet. Det er ingen grunn til å tro at homofile par skiller seg fra heterofile par når det gjelder fornuft og gangsyn, og vi tviler på at særlig mange av dem vil søke om internasjonal adopsjon. I praksis er en slik adopsjon en umulighet, da de ikke kan få en godkjenning fra Bufetat uten tilsagn om at det finnes et opprinnelsesland som vil ha søknaden. I beste fall kan man håpe på en anbefaling fra kommunen de bor i.

Symbolverdien her er kanskje at homofile par får adgang til å søke – selv om ingen i praksis vil finne grunn til å gjøre det? Om dette er tankegangen bør man kanskje åpent og ærlig innrømme at dette ikke dreier seg om barnevern, men om et symbolsk likestillingstiltak.

Dersom situasjonen i ett eller flere av våre samarbeidsland skulle endre seg, slik at homofile par har en realistisk mulighet for å adoptere et utenlandsk barn, er Adopsjonsforum innstilt på at en konsekvens av eksisterende konsesjonsbetingelser er at vi følger norsk lov og bidrar til at slike adopsjoner eventuelt kan gjennomføres.

Adopsjonsforums medlemmer er personer med svært ulik bakgrunn, ulike livssyn og sikkert også ulike syn på spørsmålet om endringer av ekteskapsloven. Vi finner det allikevel riktig å påpeke at mange av våre medlemmer – og mange av de barna som er kommet til Norge med vår hjelp – er skeptiske til at utenlandsfødte adoptivbarn blir plassert i homofile familier. Følelsen av at disse barna er annerledes nok er sterk. De er ”synlig adopterte” og har en bakgrunn som skiller seg sterkt fra den de fleste barn i Norge har. Vil det være riktig å pålegge dem enda en form for ”annerledeshet” ved at de plasseres hos likekjønnede foreldre? Det er en økende erkjennelse av at utenlandsfødte adoptivbarn lett kan komme i faresonen for marginalisering i det norske samfunnet. Dette er andre lands ”mappebarn” – de har hatt en tøff start i livet, og det er en nærliggende tanke at deres fremtid trygges best ved at de plasseres i ressurssterke ”vanlige familier”.

Vi er kjent med argumentasjonen om at homofile som minoritet selv kan ha erfart diskriminering og derfor kan ha spesielle forutsetninger for å hjelpe adopterte barn med å takle mobbing, diskriminering og andre problemer som kan ramme dem. Vi ser imidlertid ikke at dette alene er et sterkt nok argument for å endre loven, da dette fortsatt neppe vil ha noen praktisk betydning. Dette er ikke et uttrykk for homofobi, men en realistisk vurdering av hva som kan antas å være til adopterte barns beste. Foreldre til adopterte barn er godkjent ut fra at man mener de er godt skikket til å ta seg av disse barnas spesielle utfordringer – inkludert å takle mobbing og diskriminering.

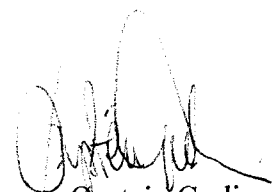
Konklusjon

- ✓ *Adopsjonsforum er ikke enig i at homofile par skal gis adgang til å søke om internasjonal adopsjon, så lenge dette kun vil være en papirbestemmelse uten praktisk betydning.*
- ✓ *Dersom lovforslaget vedtas, og realitetene i aktuelle samarbeidsland en gang i fremtiden endrer seg slik at homofile søkere får en reell mulighet til å adoptere, vil Adopsjonsforum gi disse søkerne likeverdig hjelp. Vi vil følge norsk lov, selv om det blant våre medlemmer nok er svært delte meninger om slike plasseringer.*

Vi står gjerne til tjeneste dersom Barne- og likestillingsdepartementet skulle ønske ytterligere dialog med oss om dette spørsmålet.

Vennlig hilsen
ADOPSJONSFORUM

Einar Ingebrigtsen (s)
Styreleder

Øystein Gudim
Daglig leder